

ASIAN AND MIDDLE EASTERN STUDIES TRIPOS Part IB
Middle Eastern Studies

Friday 28 May 2010

13.30 - 16.30

MES.16 HEBREW LITERATURE

Answer any **four** of the following questions. All questions carry equal marks.

STATIONERY REQUIREMENTS

*20 page Answer Book x 1
A Rough Work Pad*

You may not start to read the questions printed on the subsequent pages of this question paper until instructed that you may do so by the Invigilator

1. Translate the following passage and comment as indicated below:

וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ־אֲשֹׁור אֶת־פָּרָתָן וְאֶת־רְבִ־שָׁקָה מִזְלֵבִישׁ^{18:17}
 אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ בְּחִיל בְּכֶד יְרוֹשָׁלָם וַיַּעֲלוּ וַיָּבֹאוּ
 וַיַּעֲמֹדוּ בְּתִיעַלְתַּת הַבְּرִכָּה הַעַלְיוֹנָה אֲשֶׁר בְּמִסְלַת שְׂדָה כּוֹבֵס:^{18:18} וַיַּקְרָא
 אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֵּצֵא אֱלֹהָם אֶלְקִים בְּזַחֲלִקִיהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבַּיִת וְשַׁבְּנָה הַטְּפֵר
 וַיֹּאמֶר בְּנֵ־אָסָף הַמִּזְבֵּיר:^{18:19} וַיֹּאמֶר אֱלֹהָם רְבִ־שָׁקָה אָמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ
 בְּהָאָמֵר הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אֲשֶׁר מִה הַבְּטַחְנוּ הַזֹּה אֲשֶׁר בְּטַחְתָּ:^{18:20}
 אָמְרָת אֶדְ-דְּבָר־שְׁפָתִים עַצָּה וְגֻבוּרָה לְמַלחָמָה עַתָּה עַל־מֵי בְּטַחְתָּ כִּי
 מִרְדַּת בֵּי:^{18:21} עַתָּה הַגָּה בְּטַחְתָּ לְכָ עַל־מִשְׁעַנְתַּת הַקְּנָה הַרְצֹזָה הַזָּה
 עַל־מִצְרִים אֲשֶׁר יִסְמַד אִישׁ עַלְיוֹ וּבָא בְּכֶפוֹ וְנִקְבָּה בָּנוֹ פְּרֻעה מֶלֶךְ־מִצְרִים
 לְכָל־הַבְּטַחְתִּים עַלְיוֹ:^{18:22} וְכִי־תָּמַרְוּ אֶלְיָהוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּטַחְנוּ
 הַלּוֹא־הָוָא אֲשֶׁר הַסִּיר חִזְקִיָּהוּ אֶת־בְּמַתִּיעָ וְאֶת־מִזְבְּחָתָיו וַיֹּאמֶר לְיְהוָה
 וְיַרְשָׁלָם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תְּשַׁתְּחַוו בַּיְרֹשָׁלָם:

2 Kings 18:17-22

Comment on the theme of “trust” in the story of Sennacherib’s invasion in 2 Kings.

2. Translate the following passage and comment as indicated below:

שָׁמַעוּ שָׁמִים וְהָאָזְנִי אָרֶץ כִּי יְהוָה דָּבָר בְּנִים גָּדְלָתִי וּרְזֻמְמָתִי וְהָם פְּשֻׁעוּ^{1:2}
 בַּיּוֹם יְדַע שׁוֹל קְנָהוּ וְחִמּוֹר אַבּוֹס בְּעַלְיוֹ יְשָׁרָאֵל לֹא יְדַע עַמִּי לֹא הַתְּבִונֵן:^{1:3}
 הוּא גּוֹי חִטְיאָעָם כְּבֶד עַזְוֹן זָרָע מִרְעָעִים בְּנִים מִשְׁחִיתִים עַזְבָּו אֶת־יְהוָה
 נָאָצָו אֶת־קָדוֹש יְשָׁרָאֵל נָזְרוּ אַחֲרָו:^{1:4} עַל מָה תָּכֹו עוֹד תּוֹסִיף סָרָה
 כָּל־רָאשׁ לְחַלִּי וְכָל־לִבְבָּדְךָ^{1:5}: מִפְּרַגְגָּל וְעַד־רָאשׁ אַיִן־בָּו מִתְּמָם פְּצָע
 וְחִבּוּרָה וּמִבָּה טָרִיאָה לְאַזְרָו וְלֹא חַבְשָׂו וְלֹא רַכְבָּה בְּשָׁמָן:^{1:6} אַרְצָכָם
 שְׁמַמָּה עִרִּיכָם שְׁרָפּוֹת אֲשֶׁר אַדְמָתָכָם לְנִגְדָּכָם זָרִים אֲכָלִים אַתָּה וְשְׁמַמָּה
 כְּמַהְפְּכַת זָרִים:^{1:7} וְנוֹתְרָה בַּת־צִיּוֹן כְּסֶפֶה בְּכֶרֶם בְּמַלְוָגָה בְּמַקְשָׁה בְּעִיר
 נִצּוֹרָה:^{1:8} לוֹלִי יְהוָה צָבָאות הַוְתִּיר לְנוּ שָׁרִיד כְּמַעַט בְּסָדָם הַיָּינוּ לְעִמָּרָה
 דָּמִינָה:

Isaiah 1:2-9

Discuss the likely historical background to this passage.

3. Translate the following passage and comment as indicated below:

^{14:16} וְהִזְמַנְתָּךְ כָּל־הַגּוֹטֶר מִכָּל־הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלָם וְעַלְוָוָה מִדי שְׁנָה בְּשָׂנָה
^{14:17} לְהַשְׁתְּחֹות לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאות וְלַחֲגַת אַתְ-חֲגַת הַסּוֹבּוֹת: וְהִזְמַנְתָּךְ אֲשֶׁר
^{14:18} לֹא־יַעֲלֵה מֵאַת מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ אֶל־יְרוּשָׁלָם לְהַשְׁתְּחֹות לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאות
^{14:19} וְלֹא עַלְלָם יְהוָה הַגְּשָׁם: וְאַס־מִשְׁפְּחוֹת מִצְרָיִם לְאַתְ-עַלְלָה וְלֹא בָּאָה
^{14:20} וְלֹא עַלְלָם תְּהִיא הַמְּגֻפָּה אֲשֶׁר יִגְּרַף יְהוָה אַתְ-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלֵוּ לְחֲגַת
^{14:21} אַתְ-חֲגַת הַסּוֹבּוֹת: וְאַתְ-תְּהִיא חַטְאַת מִצְרָיִם וְחַטְאַת כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא
^{14:20} יַעֲלֵוּ לְחֲגַת אַתְ-חֲגַת הַסּוֹבּוֹת: בַּיּוֹם הַהוּא יְהוָה עַל־מִצּוֹלֹת הַטּוֹס קָדֵש
^{14:21} לְיְהוָה וְהִזְמַנְתָּךְ הַסִּירּוֹת בְּבֵית יְהוָה בְּמִזְרָקִים לְפָנֵי המִזְבֵּחַ: וְהִזְמַנְתָּךְ כָּל־סִיר
^{14:21} בְּיְרוּשָׁלָם וּבְיְהוּדָה קָדֵש לְיְהוָה צְבָאות וּבָאוּ כָּל־הַזָּבְחִים וְלַקְרָבוּ מִתְּהָמָם וּבְשָׁלוֹן
^{14:21} בְּהָמָם וְלֹא־יַהֲלֵה כְּנֻעַנִּי עוֹד בְּבֵית־יְהוָה צְבָאות בַּיּוֹם הַהוּא:

Zechariah 14:16-21

Explain the main features of this vision of end-time pilgrimage by the nations to Jerusalem.

4. Translate the following passage and comment as indicated below:

^{48:2} גָּדוֹל יְהוָה וּמַהְלָל מֵאָד בָּעֵיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: יְפָה נָוֶה מִשּׁוֹשָׁן
^{48:3} כָּל־הָאָרֶץ הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתִי צָפוֹן קְרִית מֶלֶךְ רַב: אֱלֹהִים בָּאַרְמָנוֹתָיה
^{48:4} נֹזֵע לְמִשְׁגָּב: כִּי־הַנֶּהָרִים נֹעֶדֶו עֲבָרוּ יְחִידָה: הַמֶּה רָאוּ כֵּן
^{48:5} תִּמְהַוּ נְבָהָלוּ נְחַפְּזוּ: רַעַדָה אֲחַזּוֹתָם שָׁם תְּלִיל בַּיּוֹלָדָה: בְּרוּחַ קָדִים
^{48:6} תְּשִׁבֵּר אֲגִינּוֹת תְּרִישִׁישָׁ: כִּאֲשֶׁר שְׁמַעַנוּ | כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה צְבָאות
^{48:7} בָּעֵיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכֹונֵנָה עַד־עוֹלָם סָלה: דְּמִינֵנוּ אֱלֹהִים חַסְדָּךְ
^{48:8} בְּקָרְבֵּי הַכָּלֵךְ: כִּשְׁמַךְ אֱלֹהִים כֵּן תַּהֲלַתְךָ עַל־קָצִי־אָרֶץ פְּזַק מִלְאָה
^{48:9} יִמְגַּה:

Psalm 48:2-11

In what ways do these verses contribute to the theme of the glorification of Zion?

(TURN OVER)

5. Translate the following passage and comment where indicated below:

אין קול ענות נמלטים מתחך השרפה ואין קוֹל ענות הנשים מפני לסתים מזווינים – קוֹל ענות יהודים, הצובאים על בית נתיבות-הברזל בכסלוֹן, נשמע ברמה. אחינו בני ישראל שם רצם דחויפם ומכהלים, צוררות קטנים וגדולים בידיהם ועל שכם, וביניהם נשים מתבוססות בכוּרים וכשות גם עלולים יונקי-שדים בוכים, וכולם דוחקים זה את זה והודפים בצד ובכתף ומטפסים ועולים במסירות-נפש על ידיהם ועל רגליהם בסולמה של העגלה מדרגה שלישית, בשבייל לכבות שם מקומות לישיבתם ביד חזקה וזרוע נתיה. ...

הקרון* נפלג מן היישוב עם קצת בני-אדם והרי הוא קולוניא קטנה של ד' אמות, שמקربת את יושביה עד שנעים כגוף אחד. מי נסיעתם נמשכים ובאים: הנה ערב והנה בוקר يوم אחד, يوم שני, יום שלישי... דיה שעתם להתבונן לכל דבר בדרכו ועת להם לכל חפץ שם. השמיים כירעה על ראשיהם, והארץ תעבור כל טוביה על פניהם, מחזוה שדי ייחזו על פני תבל ארץו וננהנים מזיו הבראה, וגם כשהעגלה הנפקת פעמים – אין רע, הארץ עתידה לקבל כאם רחמניה את בניה אלה לתוך חיקת ברצון. וכנגדו רכב-הברזל הוא עיר נסעת בהמונה וshawna, עם קהל תושבייה למפלגותיהם ומודרגותיהם, בשנותם וקנאותם ותחרותם ומשאמם-ומתנתם וריבם. למרחבי הארץ יסעו ולא יביתו כבוד התולדה – הדר הכרמל והשרון מעשה אל-הינו.

* Note that here means a horse carriage.

Shalom Yakov Abramovitch, ‘Shem Ve-Yephet Be-Agalah’, *Kol Kitvey Shalom Yakov Abramovitch*

Discuss Mendele’s use of intertext in the context of the exodus of the Jews from the *shtetl*.

6. Translate the following passage and comment where indicated below:

חדשוש היה לי כל עניין הנסיעה הזה במלחה-הברזל, שלא עברתי בה מימי, והייתי תוהה על כל מה שעיני רואות שם. צר לי המקום בעגלה ואני מצטרע ואני מזין עצמי, אלא יושב דחוק בכוכב-ראש ומזיע. לשעבר כשהייתי נושא בקרון בכל תפוצות ישראל, הייסבה בדוחק, בין חבילות הספרים שבתוכו, לא היתה קשה עלי, ואין צורך לומר הזעיה, היא הייתה בדרך עלי מאד. מי שהיה בדרך בתקופת תמוז, בשעה שהקדוש-ברוך-הוא מוציא חמה מנרתיקה בצהרים, עוף לא פורה, שור באחו לא גועה, העיר לא מזדעע, וחוריות של עצים לא מתחשים, אלא כל העולם שותק ומחריש, והוא נשתחה על פניו בקרון כמוותי והזע – זה טעם טעם בזעיה, והדICKה מתחשת את חי. סבור היהתי שמא גرم העון ונשתנה טבעי ומדתי הישראלית ואני כדי ומכשר עוד לקבלת שתי מתנות טובות הללו, שנכתרו בהן זרע-קודש, אבל מנהגו של מר – העגלה עם המסובים בכאן ומנהגיhem של המסובים זה עם זה והרפהתקאות שעברו עלי בשעה מועטה פירשו לי מיד, שהשני הזה אינו בי בעצם ובתוכנות נפשי, חיליה, אלא באמצעות הנסיעה המשוננים.

Shalom Yakov Abramovitch, ‘Shem Ve-Yephet Be-Agalah’, *Kol Kitvey Shalom Yakov Abramovitch*

According to Mendele’s short story and Yacov Steinberg’s essay ‘Varshah’, what were the main features of the Jewish cultural centre in Warsaw?

7. Translate the following passage and comment where indicated below:

ויש שהיה יצחק עובר ברחוב והוא רץ, כדרךו, בלי כל מטרה, ובמוחו מדלגים פסוקים ושברי-פסוקים מאשר שמע ואשר קרא, וראשו דומה לקופה של גמלים, שהכול בה מתנווע ורץ ב מהירות גדולה, ואיןך יודע לאן ולמה... והוא מתחיל לחשב: שני פעמים שתיים — ארבע; שני פעמים ארבע — שמונה, שני פעמים שמונה — וכוכ' וכו', עד שהוא המספרים מתבלבלים במוחו, והוא עומד על מקומו פתאום ומהרhar ב策ער:

'אי אי! פוליטיקה אקונומית עוד לא התחلت! מי אני ומה חי?' ורץ הוא תיכף הביתה ופותח את הספר ומתחיל ללמידה, ואולם ביגתיים הוא זכר, ששכח לננות לו פאפירוֹסִים, והוא יוצא — ובחוץ זורח המשש, העגלוֹת מcrcרות, הטראמוֹוי מצצל והאנשיים רצים וממהרים, ובתוך ההמון נראות בנות-וארשה הייפות — וננדחף גם הוא עם ההמון ורץ.

Hirsh David Nomberg, 'Yitzhak Toybakoff', from *Sipurim*, 1969, p. 183

Discuss Nomberg's depiction of life in a modern metropolis.

(TURN OVER)

8. Translate the following passage and comment where indicated below:

השוק בשםש

ברעיש מטאבה, ערייז והפכפה,
בטפוחי האש וברחישת השמן,
בעזקה ברזל כורע לנוף,
באךף המגן של גניות הפתח,
עוימד השוק,
שויצ' בשםש!

אוֹזֵי עַל מִפְתָּנָה אֲגִיחָא אֶת שְׁקִי.
שְׁקִיעָה תְּרוּם – רַאֲם מַלְכוֹת וַעֲצָלָמִים.
נוֹגַעַךְ, פִּיטְנֵי הַקּוֹף וַתְּפִכְיָי,
ינְעַרְיוּ דְּמָעוֹת וָאֹור מִן הַמְּצֻלָּפִים.

ולה אמר –
אָחִי,
אַנְיַגְאָה בָּךְ.
גָּדוֹל אַתָּה, אָחִי. שִׁירָנוּ מִת אֶלְיךָ.
אַהֲבָתִי אֲשֶׁר נְשָׁאָתִי אֶל לְבָךְ,
אַיְמָה מָגִיעָה עד קְרַסְלִיךְ.

Nathan Alterman, ‘Shuk BaShemesh’, from *Kokhavim BaChutz*, 1995, pp. 144-5

Discuss Alterman’s use of metaphor in the context of depiction of Tel Aviv as a city of both home and exile.